

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ЗМІЦНЕННЯ ІМІДЖУ ТНК

доц. Петрушенко Ю.М., студентка Самойлікова А.В.

Сьогодні головними суб'єктами міжнародного економічного простору є не політичні блоки держав, а головні транснаціональні корпорації (ТНК) найбільших промислово розвинених країн, між якими йде постійна конкурентна боротьба за нові ринки, технології та надприбутки.

Свідченням ролі ТНК у світовій політиці й економіці стало створення Центру та Комісії ООН з ТНК, де відбувається обговорення різноманітних аспектів діяльності корпорацій.

Сучасний світ бізнесу характеризується особливою жорсткістю та швидкоплинністю, які спричинені обмеженим платоспроможним попитом, ефектом надвиробництва товарів, змінними потребами, розвитком інформаційних технологій тощо. Тому глобально орієнтовані менеджери корпорацій починають розуміти, що їх першочергове завдання полягає не тільки в отриманні прибутку, але й у розвитку територій, на яких розташований бізнес.

Дебати про корпоративну соціальну та екологічну відповідальність почалися в 70-80 роках, коли громадськість почала дізнаватися про приховані негативні наслідки діяльності компаній.

Корпоративна соціальна відповідальність – це спроба відійти на певну відстань і проаналізувати, де і як компанія може допомогти у вирішенні соціальних, культурних та екологічних проблем, розвиваючись сама й розвиваючи середовище навколо себе.

Більшість іноземних компаній зацікавлені у впровадженні стандартів корпоративної соціальної та екологічної відповідальності з метою уникнення проблем як у материнській країні, так і за кордоном.

Слід зазначити, що Світовий Банк активно пропагує дану концепцію, включаючи інтеграцію багатьох критеріїв у вимоги до проектів, які подаються до фінансування.

Досить поширеною є теорія кластерів корпоративної відповідальності, що розглядає можливість утворення географічних кластерів компаній із наближеною стратегією корпоративної соціальної відповідальності на кшталт індустріальних парків.

Компанії з подібних кластерів, наприклад, матимуть синергію від впровадження власних стратегій корпоративної соціальної відповідальності, спільні напрацювання в даній сфері, що сприятиме їхній конкурентоспроможності.

У цьому контексті інвестори розглядають корпоративні соціальні інвестиції як складову програми зв'язку з громадськістю, спрямовану на розширення зовнішніх контактів і створення привабливого іміджу компанії.

Крім того, спонсорство з боку ТНК є недорогим засобом реклами та доступу до престижних освітніх, публічних, розважальних масових заходів.

Отже, бізнес може вкладати інвестиції в соціокультурному напрямку з метою розвинути гудвіл чи представити свій бренд громадськості, бо організації-реципієнти у відповідь на спонсорську допомогу включають назву компанії-інвестора у свої друковані видання, розміщують логотип на інформаційних бюлетенях, беруть на себе реалізацію продукції ТНК, надають їй право використовувати свою марку, площі, а також можливості участі в різноманітних проектах, продають спонсорам іменні місця (написи на «донорських стінах», постаментах тощо).

В актуальній роботі Пітера Сенге «Необхідна революція» («The Necessary Revolution») розповідається про компанії, які ведуть зміни від моделі «традиційного бізнесу» до трансформаційних стратегій, без яких не можливо досягнути стабільного та благополучного процвітання.

Пітера Сенге наголошує, що «ера заперечення» закінчилася, і провідні лідери сьогодення нарешті починають розуміти необхідність революційних інноваційних змін, які вплинуть на підходи людства до роботи та життя в цілому. Так, звичайні люди на всіх рівнях організації повинні брати участь у трансформації ТНК і спільноти. Працюючи у взаємодії та намагаючись розширити рамки свого мислення, вони постійно перебуватимуть у пошуках інноваційних рішень, які можуть зробити світ кращим. Серед досліджень автора – еволюція шведської «Зеленої зони», скорочення використання води Alcoa, екологічні ініціативи GE тощо. Проте, основною особливістю є набір стратегій, які можуть бути використані як індивідами, так і ТНК для створення компетенції ефективного реагування на найскладніші виклики нашого часу.